

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

951

Vragen van de leden **Gill'ard en Heerts** (beiden PvdA) aan de minister van Justitie en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *Women on Waves*. (Ingezonden 21 oktober 2009)

1
Herinnert u zich de vragen en antwoorden nog van de leden Gill'ard en Heerts (beiden PvdA) over de aangifte van de Inspectie voor de Gezondheidsraad (IGZ) tegen Women on Waves (WoW)?¹

2
Is het waar dat het Openbaar Ministerie (OM) niet overgaat tot vervolging van WoW omdat op basis van de bij het OM bekende gegevens geen strafrechtelijk onderzoek gestart kon worden? Zo nee, wat is dan de stand van zaken met betrekking tot de vervolging van WoW door het OM?

3
Is het waar de IGZ niet in staat is geweest antwoord te geven op aanvullende vragen van het OM en dat dat de reden is dat het OM geen strafrechtelijk onderzoek heeft kunnen starten? Zo nee, wat is dan de reden dat het OM geen strafrechtelijk onderzoek start?

4
Welke gevraagde informatie kon de IGZ niet verschaffen? Was de informatie niet voorhanden of was de informatie wel voorhanden maar kon om andere redenen deze informatie

niet overlegd worden aan het OM? In het geval de informatie om andere redenen niet kon worden overlegd, welke redenen waren dat of welke aard hadden die redenen?

5
Bent u van mening dat de IGZ onzorgvuldig heeft gehandeld door aangifte te doen tegen WoW zonder daarvoor voldoende feitelijke informatie voorhanden te hebben? Zo nee, waarom niet?

6
Bent u van mening dat de IGZ voorbarig heeft gehandeld door aangifte te doen tegen WoW gezien de reactie van het OM hierop? Zo nee, waarom niet?

7
Zou u de IGZ willen adviseren in het vervolg alle vormen van zorgvuldigheid in acht te nemen alvorens aangifte te doen van een misdrijf tegen een onder haar toezicht staande instantie? Zo nee, waarom niet?

8
Betekent het feit dat WoW bij de IGZ heeft aangegeven de overtijdbehandeling zonder vergunning aan boord van het schip te hebben gedaan en dat het OM heeft aangegeven niet over voldoende gegevens te beschikken om een strafrechtelijk onderzoek te beginnen, dat het OM de overtijdbehandeling zonder vergunning niet als strafbaar feit erkent?

9
Indien het OM de overtijdbehandeling zonder vergunning niet als strafbaar feit erkent, wat zijn daarvan de consequenties voor het Besluit afbreking zwangerschap? In de wijziging van dat besluit van 18 mei 2009 (Stb. 2009, nr. 230) wordt beweerd dat de overtijdbehandeling al onder de strafwet valt, is dit besluit dan nog juridisch houdbaar?

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 3732.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie), mede namens de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 10 december 2009), Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 584

1
Ja.

2 en 3
Het OM heeft besloten de zaak buiten behandeling te stellen, omdat het voor de IGZ niet mogelijk is gebleken de aanvullende vragen van het OM te beantwoorden. De vragen van het OM zagen onder meer op feitelikheden, op de werking van de strafuitsluitingsgrond met betrekking tot de betreffende overtijdbehandelingen en op vragen ten aanzien van de aan Women on Waves verleende vergunning. Omdat het OM onvoldoende duidelijkheid heeft gekregen over de feitelikheden,

is het OM niet toegekomen aan de afweging van de mogelijkheid en opportuniteit van vervolging.

4

Het was de IGZ bekend dat Women on Waves aan twee vrouwen abortusmedicatie heeft verstrekt in internationale wateren en dat enkele dagen later bij beiden een complete abortus was opgetreden. Het geven van een behandeling «wetende, althans redelijkerwijs vermoedende, dat hierdoor een zwangerschap kan worden afgebroken» is strafbaar gesteld in artikel 296, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht tenzij de behandeling is verricht in een ziekenhuis of kliniek met een WAZ-vergunning. De (mobiele) kliniek van Women on Waves heeft een dergelijke WAZ-vergunning. Women on Waves had de kliniek op het betreffende moment echter niet bij zich en behandelde de vrouwen daardoor mogelijk zonder vergunning.

Conform artikel 16 van de Leidraad Meldingen¹ heeft de IGZ hierop aangifte gedaan bij het OM.

In zijn reactie meldde het OM dat uit de aangifte niet duidelijk was of de vrouwen deze medicamenten ook ingenomen hebben en of dit ook daadwerkelijk heeft geleid tot beëindiging van hun zwangerschap. Aanlevering van nadere informatie hierover was voor het OM noodzakelijk voor verdere beoordeling.

Aangezien de inspectie niet bij de behandeling aanwezig is geweest en de identiteit van de betrokken vrouwen haar onbekend is, kon zij deze vraag niet beantwoorden.

5 en 6

Nee. In de bij vraag 4 aangehaalde leidraad staat dat de IGZ bij een redelijk vermoeden van het plegen van een strafbaar feit het OM in kennis stelt. Het redelijk vermoeden was aanwezig en dus heeft de Inspectie gehandeld overeenkomstig de eigen leidraad. De verdere behandeling door het OM staat hier los van.

7

De IGZ heeft conform de leidraad gehandeld.

8 en 9

Neen, de conclusie van vragenstellers deel ik niet, omdat deze onjuist is. Ik handhaaf mijn standpunt dat de wijziging van het BAZ geen wijziging

van de reikwijdte van artikel 296 inhoudt. Concreet betekent dit dat de overtijdbehandeling onder artikel 296 van het Wetboek van Strafrecht valt. Het ontbrak het OM aan feitelijke gegevens om de toedracht van de gebeurtenissen waarvan aangifte werd gedaan vast te stellen met het oog op het nemen van een beslissing over de bewijsbaarheid van de feiten. Aan een kwalificatie van het gebeurde is het OM niet toegekomen.

¹ «Indien de IGZ in enige fase van het onderzoek een redelijk vermoeden krijgt dat sprake is van het plegen van een strafbaar feit, wordt dit ter kennis van het Openbaar Ministerie gebracht» (artikel 16 van de Leidraad Meldingen IGZ).